

“M’ha agradat dir en un epíleg com continuen els contes”

Jesús M. Tibau (Cornudella de Montsant, Priorat, 1964) publica a Empúries *Postres de música*, recull de contes curts que ha obtingut el premi Marian Vayreda 2005.

—Tots els contes utilitzen la mateixa estructura. Engegueu amb situacions quotidianes que acaben quan es produeix una petita alteració, sovint gairebé insignificant. I a l’epíleg expliqueu de manera sumària com continuaven les històries. Per què l’epíleg?

—L’epíleg neix perquè jo mateix tenia curiositat per saber com acabaven els meus personatges, més enllà del final del conte. I també perquè havia pensat en més d’un final. Hi ha contes que acaben de manera ambigua, i en l’epíleg perfileres el final, contes que acaben malament i l’epíleg obre la porta a l’esperança. Potser és una mica d’influència de Pere Calders.

M’agrada, com a lector, també, que no sàpiga en cap moment com pot acabar cada història.

—Però, a diferència de Calders, no construïu històries tancades, amb desenllaços potents.

—Sí. Com si vegéssis passar un personatge sense saber on va i d’on ve.

—Us agraden els petits problemes, els petits problemes quotidians.

—Petits problemes que a vegades són reflex d’un problema més gros. Reflexos de coses que voldríem fer i no hem pogut fer, que se’ns ha passat el temps sense saber com.

—La vida, semblen dir els contes, és plena d’oportunitats perdudes.

—Sí. És una cosa sobre la qual m’agrada molt cridar l’atenció. El temps passa i hi ha coses que hem deixat de fer. El que em preocupa és el que hem deixat per fer, més que el que hem fet malament.

—Però no semblen, aquestes oportunitats perdudes, angolar, frustrar gaire els vostres personatges...

—Miro de deixar una finestra oberta a l’esperança. Potser han perdut una oportunitat, però en tindran més. En general sóc una persona optimista. No vull que els personatges pateixin molt. Vull que tirin endavant.

Jesús M. Tibau publica per primer cop a Barcelona. Ho fa amb el recull de contes *Postres de música* (Editorial Empúries).

—Per fer versemblant el conte, heu de personalitzar els personatges, però finalment semblen tots el mateix, l’home en sentit general.

—Sí. És una mica l’homenatge a l’home corrent, que no destaca per res. No és cap gran heroi. Més aviat és una mica perdedor.

—Aquest sentit d’homenatge indica que deuen ser personatges que us estimeu molt, que us els sentiu gaire propers, no?

—Els tinc afecte com a personatges meus, com a fills, com a amics. I el fet que siguin anònims, gent corrent, fa que tinguin més interès per mi.

—Així, eviteu de ridiculitzar-los o escarnir-los, no?, una tendència de molts contistes.

—Clar. Ans al contrari, per a mi mereixen el màxim respecte i estima, tot i que a vegades ho facis en un to humorístic. A mi m’atrau més el finalista d’un premi que el guanyador. Fins i tot el que no s’ha presentat.

A més, sovint els meus personatges són objectes, el màxim de l’anonimat: una ampolla de cava, una Mare de Déu en fusta...

—I així, finalment, els personatges humans són tan objectes com els objectes, no?

—En efecte.

—El títol fa referència a un plat de postres, les del plat on es piquen avellanes, ametlles, panses i figues seques, menges que es cruspeixen de pressa, com es llegeixen els vostres contes. Suposo que no volíeu, però, donar la idea d’un plat secundari, un plat de postres.

—La idea és que els contes són unitats petites i que n’hi ha de dolços i de rancis. Les postres de música és un plat que s’ha d’acompanyar amb un vi dolç o amb un de ranci.

—La fluïdesa i naturalitat dels relats sembla una obsessió del contista. És així?

—Intento, efectivament, que s’entenguin fàcilment i que siguin senzills d’expressió. En alguns contes ja complico la vida al lector amagant-li detalls. Si, a més, li fes un llenguatge massa complicat...

—Això ja ho heu tingut clar des del primer llibre?

—Sí. Frases naturals, ni llargues, ni cultistes, ni col·loquials.

Lluís Bonada